

ANJA GOLOB

Egyensúly

„Tudnotok kell, lányok, hogy az egyik legfontosabb dolog az életben – megtartani az egyensúlyt.”

Ne čakaj na maj (F. Čap, 1957 – Ne várd a májust)

Elég pontosan elképzélhetjük,
min gondolkodik a diák fejjel lefelé lógva
a rúdon, mikor a másodperceket számlálja,
és az ásítózó testnevelő tanárt figyeli
a stopperrel – no de mi van a rúddal?
Először is vasra verik kemény tartók
közé, aztán egész áldott nap
izzadt tenyerek szorongatnak; mikor
a testek azon kínlódnak, hogy átverjék
az időt és a gravitációt – mit gondol a rúd?
Vagy a mérlegek, mit éreznek, kettészakítva,
soha sem tökéletesen egyenlően?
A szüntelen kiegyenlítődézés abszolút
elviselhetetlensége, a kétféle abszurd szüksége;
legalább valamiről azonosan ítélni, összetartozni.
Szerencsére nem olvasnak Hegelt, és nem tudják, hogy A
nem lehet soha egyenlő A-val, mert úgy van, ami
valami, hogy az mindig egy, sohasem ugyanaz. Nincs nemi
viszony, jelen és – egyensúly. Nincs olyan, hogy nincs.
És a rúdgyakorlat is csak kísérlet, még egy dolog
az általános iskolai testnevelés órák
erőnléti gyakorlatainak gyötrelmes sorában, tehát –
mi más az élet?
Míg valaki sóhajt: „Istenem... az élet.”
Addig más felkiált: „Istenem: az Élet!”

* Anja Golob (1976) költő, dramaturg és színházkritikus. Két verseskötetet adott ki, az elsőt *V roki* (Kézben) címmel 2010-ben, a másodikat *Vesa v zgibi* (Húzódkodás) 2013-ban. Londonban, Brüsszelben és Ljubljanában lakik felváltva.

Még

|
|

Minden
a lehetőség
vékony
hajszálán
függ
minden
koincidencia

|

Szükségszerűség
ami
hajt
engem
vagy
erő
vagy
gyávaság

|

Fogalom
ami
nem
hagyja
hogyan
abbahagyjam

|

A létezés
joga:
a gőg
a kötelesség
a szövetség
a világgal
magával
a rend
a tisztesség

|

Kitartani
felállni

szüntelen
virrasztani
dolgokkal
tartani
csak
négy szemközt
|
Minden
függ
minden
amit
ismerek
amiről
gondolom
hogy
birtoklom
amit
tudok
amit
adok
minden
függ
a kicsiny
jelentéktelen
világom
ami
nem is
az enyém
minden
függ
|
Nem
ring
leng
nem
nem
ráng
van
ami
van
ami

van
függ
|

És
fogalom
és
affekció
és
attribútum
és
akcidencia
appercepció
apprehenzió
antonímiák
asszonánc
|

Még
még
kicsit
még
hogy
legalább
ez
a füzér
belefut
magába
értelembe
még
|
Még
|
|
|
még
|

A fény alulról árad

A fény alulról árad,
a test a tiéd mellett alszik, és nem látja,
hogyan leskedi kívül, dörömböl az ablakon,
matat a nyak alatt,
kicsúszik belőled.

Tested hideg és görnyedt,
mint kiégett lámpában a szál,
mozdulatlan hunyorog szigorú ütemben
(képzeld egy ilyen, valóban pontos fényjelet)
álmos kormányosoknak az óceánjárókon.

A fény alulról árad.
Nem tudta, hogy szentjánosbogár vagyok, hosszú
a csápom és viasz a fészkem –
az ujjaimra írták, de nem vettem észre.

Talán karomba zárhatom, amit csak szeret,
de inkább csak kovám és gyújtósom van,
és nem bírok velük, hogy tűz legyenek.

Azért álmában megfordul, kimondja nevemet,
magához von, habár
fény a fényből nem táplálkozik.

Aztán hosszan,
lankadtan játszunk
a levegő bőrén, sötét
csillogással felizzik az éjszakában, és
átsugárzik lassan a tömör félhomályban
teste fényötéte.

„Aludj, aludj vissza” suttogom,
vakuljon meg ismét, némán kérem, soha ne lássa,
mi vagyok valójában, és ne értse meg,
hogy semmi sem, semmi, amim van, igazán nem az enyém,
mert minden, minden szépség,
mint a fény,
alulról árad.

A Szerelem és a macska

A macska, az ablakpárkányon kuporogva, persze látta a gyilkost.
Elgondolkodva követte sietős lépteit az utcán, végül
elvesztette szem elől a park forgatagában, ahová elrejtőzni igyekezett.
Így tehát elmondhatta volna Novak úrnak, ki ölte meg
a szomszéd házban a Szerelmet, ám bár ez mégiscsak túl egyszerű lett volna.
Kényelmesen felállt, alaposat nyújtózkodott, megnyaldosta imbolygó pofiját, és
lágyan, mint a pihe lehuppant a tágas nappali parkettájára
gyerekrajztömbből kicsúszott, használt papírdarabot
keresve. Mikor talált egyet, az asztal alá folyt
kávéfoltba mártotta karmát, és azt írta: *Tudom, ki volt.*

A másik oldalon olvashatóan aláírta: *A macska.*

Novak úr megtalálta a cetlit, amikor a buja szobanövényt locsolta a kandalló fölött.
Elolvasta és komolyan elgondolkodott. Aztán megkereste a macskát, ölte
vette, és halkán mondta: *Öregem, ne okoskodj.*

A szerelem nem játék.

A macska értette a célzást. Ment és lepisilte a cetlit, a kávézacc
újra pacává lett. *Most már senki sem tudja meg – gondolta sötéten,
hangtalanul surrant a csigalépcsőn a dohos pincébe. És mind a nyelvtan, a helyesírás,
a hosszú tanulmányok, öt évet adtam az életemből ezért! De minden hiába, minden hiába –
a szerelem dolgaiban... nincs miről beszélni!*

Szüksége volt néhány évre, míg elfelejtette, hogy tud írni, és megtanult ostobán bámulni
maga elé az ablakon át. A szomszéd házba új lakók költöztek, akiknek
mindegy volt a szerelem, a macskák és a helyesírás.

Hiszen a macska érti, hogyan megy a világ, ezért hallgat és bámul az ablakon keresztül;
csak olykor-olykor, az éjszaka közepén, amikor nem tud aludni, felsunnyog a padlásra
a pókhálók közé, Konsalikot és orvosregényeket olvas a régi, elfeledett, lomtalanításra
szánt dobozok között. Itt újra rátalál, igaz csak pillanatokra,
a szomszéd házban meggyilkolt Szerelemre, aki fogait csikorgatja, és örültnek tettei

[magát.

Kávét hoz, betakarja lyukas pokróccal, és puhán az ölébe fekszik.

Így a macskának megvan, amit akar, a Szerelemnek pedig ott a macska-jajj.

A világ meg megy tovább, mintha ők nem is lennének.

A test pihen

a test pihen
a test telve homokkal
a test szervek nélkül végtagok nélkül gondolatok nélkül
a zsákvászon test megtöltve
amit mások mondtak
hártyatest
végtelen de nem tapintható határ
vonal mindenféle érték nélkül
aki mindennek magán kívül fogalmat és értelmet ad
hely amelytől minden elkülönül
de csak mint hely létezik még ha üres is
egy alak vázlata amely nem tartja a vizet
sem magát sem a csillagokat sem a fejezeteket sem a földet
a test humorosan összetákolt csontok hajlékony eszköze
a szenvedély ponyvája rovar a fogaskerekekben
magát nyalogató kutya
teljesen automatikusan
a test pihen
és nincs olyan kitartó erő ami megmozdítaná
elég erős víz
elég vizes levegő
a test felemelt hang az idő csillagzatában
az egyetlen aki hangot csikar ki magától magából
szétbontja a levegőt hullámot ver a vízen szétvágja az erőt
a pont amely megmozgat minden mást de maga teljesen mozdulatlan
mint az oszthatatlan atom Demokritosz skatulyájában
a tiszta semmi szép helye
aki csak úgy tesz mintha bármit jelentene